

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการลงทุนและผลกระทบที่เกิดขึ้นของผู้ประกอบการข้ามชาติจีนในธุรกิจผลไม้ 3 ชนิด คือ ทูเรียน มังคุด ลำไย ของ 3 จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี และตราด โดยเน้นการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ด้วยการลงสำรวจพื้นที่ (Field Investigation) การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire Survey) และการสัมภาษณ์และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่าจำนวนผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้าง) ที่ได้มาตรฐาน Good Manufacturing Practice (GMP) จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขต 6 ในปี พ.ศ. 2562 เพิ่มขึ้นอย่างมากโดยเฉพาะทูเรียนและมังคุดในจังหวัดจันทบุรี ล้างเงินมีบทบาทสำคัญในการนำผลผลิตของเกษตรกรไปจำหน่ายเพื่อตอบสนองอุปสงค์ของผลไม้ในประเทศจีน ทำให้เกษตรกรยังขายผลผลิต (เฉพาะทูเรียนและมังคุด) ได้ราคาดี ถึงแม้ว่าจะมีผลผลิตออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมากเช่นเดียวกัน จากความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นตรงกันว่าผู้ประกอบการจีนมีบทบาทสำคัญและรัฐไม่ควรปิดกั้นการเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการจีน ถึงแม้ว่าจะมีความกังวลต่ออนาคตของราคาขายผลผลิตก็ตาม เนื่องจากมีการเพิ่มพื้นที่ปลูกผลไม้ในประเทศเพื่อนบ้านของไทยจำนวนมาก โดยรัฐบาลของประเทศดังกล่าวให้การสนับสนุนการเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการจีน ดังนั้นภาครัฐควรต้องเตรียมการรับมือกับความท้าทายนี้ เช่น การสร้างกลุ่มธุรกิจ (cluster) ซึ่งมีระบบนิเวศน์ (ecosystem) ที่ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันและร่วมมือกัน (coopetition) ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐในการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกผลไม้ เป็นต้น

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นโดย Teetap Prachumrat
จากระบบคลังข้อมูลงานวิจัยไทย (TNRR)
เมื่อวันที่ 02/02/2024